СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Професійні стандарти і кваліфікації у країнах з високорозвинутою економікою / Л. П. Пуховська, А. О. Ворначев, С. В. Мельник та ін.; наук. ред. Л. П. Пуховської. Київ: «НВП Поліграфсервіс», 2014. 176 с.

Celik, S. (2011). Characteristics and Competencies for Teacher Educators: Addressing the Need for Impressing the Need for Improved Professional Standar essional Standards in Turkey. *Australian Journal of Teacher Education, 36 (4),* 18-32.

Convery, A., Koksa, N. (2010). *Comparing Teacher Standards and Competencies in England and Turkey: How Pre-service Teachers Understand and Interpret Them.* ECER. Retrieved from: https://www.eera-ecer.de/ecer-programmes/conference/3/contribution/4978/

Seferoglu, S. S. (2007). Professional Teaching Standards: The Case of Turkish Teacher Candidates. *World Applied Sciences Journal, 2 (4),* 412-419.

Yuksel, I. (2013). Graduate Students' Perception of Standards and Accreditation in Higher Education in Turkey: A Qualitative Analysis. *The Qualitative Report, 18 (38),* 1-14. Retrieved from: https://doi.org/10.46743/2160-3715/2013.1464.

Г. М. Процик
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ПІЗНАВАЛЬНА АКТИВНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ ЯК ПРІОРИТЕТ У ЛІНГВОДИДАКТИЦІ

Лінгводидактика – наука яка виникла в другій половині ХХ століття, шляхом інтеграції двох наук: лінгвістики та дидактика, пріоритетним завданням якої являється визначення основних закономірностей процесу вивчення мови задля визначення ефективності та подальшого вдосконалення методів навчання. Лінгводидактика, по своїй суті, об'єднує такі самостійні, але в той самий час взаємопов'язані дисципліни як: педагогіка, лінгвістика, психологія, методика, дидактика, психолінгвістика.

Пізнавальний інтерес є невіддільною частиною пізнавальної активності. Чим більше у людини накопичується знань і досвіду, тим сильніший стає її інтерес до навчання. Вагоме значення у підтримуванні інтересу до навчання має спосіб передачі знань, адже інформація подана цікаво та емоційно викликає бажання продовжувати пошук нового, а нецікаво поданий матеріал – відбиває бажання працювати далі.

Такі процеси пізнання як відчуття, сприймання, мислення, уява та пам'ять відіграють значну роль у підвищенні мотивації та сприяють ефективному розвитку. Формування пізнавальної мотивації під час навчання – одна з центральних у діяльності педагога.

Умовою успішного розвитку мислення є висока пізнавальна активність здобувачів освіти. Завданням вчителя ХХІ ст. є підібрати такі

форми та методи навчання, які зробили б заняття цікавим, підвищили інтерес студентів до предмета, активізовували їхню пізнавальну діяльність та дозволяли навчатися без напруження. Адже не існує нецікавих предметів, є неправильно підібрані методи викладання.

Науковець Г. Ващенко стверджував, що для підвищення рівня активності учня в процесі навчання важливо вихованцю надати роль наукового дослідника. Сучасний учень повинен не лише засвоювати певний матеріал, а самостійно розв'язувати ті чи інші питання (Ващенко, 1997). Сучасний студент перестає бути пасивним учасником навчального процесу, адже лише за його активної участі в навчанні можна говорити про повноцінне опанування предмету та всебічний розвиток.

Різноманітні аспекти формування, активізації та організації пізнавальної діяльності описані в працях І. Я. Лернера, М. М. Скаткіна, В. І. Лозової, Г. І. Щукіної.

Нами було проведено роздаткове опитування експертів, докторів педагогічних наук. Вибірка – 16 респондентів. Дослідження проводилось у 2019 році на базі Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича, Черкаського національного університету імені Б. Хмельницького та Тернопільського національного економічного університету (Protsyk, 2020). На запитання «Що з досвіду минулих років не втрачає актуальності?» (табл.1) 8 респондентів обрало аналіз досягнень минулих років. Інші варіанти відповідей були включені до цього пункту, а саме: радянська система навчання й виховання, досвід вітчизняних і зарубіжних вчених, робота з першоджерелами згідно напрямку професійної підготовки, класичні методи, принцип історизму, опора на досвід інших, опора на власний досвід. Синтез перерахованих варіантів відповідей проводився відповідно до ключових слів-відповідників, а саме – «досягнення минулих років».

Методи зворотнього зв'язку з аудиторію обрало 6 осіб. Живе спілкування зі студентами, усне опитування при складанні іспитів, дискусії, ігрова діяльність, професіоналізм і педагогічна майстерність – гармонізація інтелекту й емоцій в навчальному процесі, креативність і творчість вчителів. Вважаємо, що всі перераховані методи зворотнього зв'язку є ключовими факторами компетентності та майстерності педагога, необхідні для спілкування зі студентами в процесі навчання.

На третій позиції – залучення студентів до активної діяльності– створення навчальних курсів (3 особи). Здобувачі вищої освіти – це невичерпне джерело енергії, новаторства, активності та цілеспрямованості. Саме тому цей ресурс потрібно залучати й використовувати як додаткове джерело інформації та допомоги. Співпрацювати зі студентами можна в

процесі створення курсів, розробки навчальних планів, організації гуртків, додаткових джерел пізнання (перегляд пізнавальних фільмів, участь в олімпіадах).

Четверті та п’яте місце в анкеті посідають розвиток писемного мовлення (рідна мова), використання проблемних методів викладання, інноваційні технології в навчанні (досвід педагогів-новаторів), розгляд новинок літератури (аналіз передового педагогічного досвіду) та робота з періодичною пресою.

Таблиця 1

Актуальність досвіду минулих років

Теорії мотивації та спроби пояснити її причини та походження досліджувались вченими здавна. Йшлося про те, що мотивація є шляхом пошуку відповідей на важливі питання по типу як? чому? для чого? в чому суть? Головним джерелом мотивації є успіх, який підсилює впевненість в тому що робиш і бажання працювати далі.

Будь-яка педагогічна технологія, яку б не обирав викладач для роботи зі студентами, не буде життєздатною без мотивації, адже саме пізнавальна мотивація та пізнавальна діяльність суб’єктів навчання є рушійним компонентом здобуття знань. Для студентів важливим в навчанні є змістовність матеріалу який вивчається, його зв’язок з життям і можливістю застосувати отримані знання на практиці. Не менш вагомим є емоційність викладу матеріалу викладачем, проблемний характер матеріалу задля активізації пізнавальної діяльності, яка дає відчути радість самостійного відкриття частинки нового у вже відомому матеріалі.

Підсумовуючи сказане робимо висновок, що пізнавальна активність особистості та мотивація є надважливими для лінгводидактики, яка

об’єднує в собі чимало гуманітарних наук. Адже відомо, що тільки на перетині різних наук, на їх поєднанні та комбінації можна знайти істину, точки спільного та відмінного задля наукового прогресу, розвитку, взаємозбагачення та руху вперед.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Ващенко, Г. (1997). *Активні методи навчання (методи шукань, або дослідні методи).* К: [Укр. Вид. Спілка]. [Т.2]: Загальні методи навчання: підручник для педагогів.

Protsyk, H. M. (2020). *Development of students’ cognitive activity*. Тернопіль: Медична освіта.

Г. В. Тимощук
ІПКСФ НФаУ

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ QR-КОДУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Сучасний етап соціально-економічного розвитку в Україні характеризується стрімкими темпами глобалізації, цифровізації, технологічним оновленням та інформаційною насиченістю. Застосування ресурсів, які дозволяють створювати, зберігати, оброблювати та узагальнювати численні дані є джерелом конкурентоздатності та засобом підвищення ефективності управління всіми сферами громадського життя, що підтверджено Законами України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» (2007 р.), «Про Концепцію Національної програми інформатизації» (2020 р.), Розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 р.р.» (2018 р.) тощо.

У цій ситуації цілком логічним є структурне та змістовне реформування вітчизняної системи освіти як одного з факторів якісних суспільних перетворень, зокрема потужним трендом стає використання цифрових технологій у процесі підготовки майбутніх фахівців. Однією з них є QR-код.

Аналізу та осмисленню проблеми створення та використання QR-кодів в освітньому процесі присвячені праці як зарубіжних, так і вітчизняних авторів: А. Баданова, М. Бернс, К. Бугайчука, Е. Волша, О. Воронкіна, С. Глазкової, О. Єсіпової, А. Лежебокова, С. Напалкова, Л. Переза, О. Прохорчука, К. Тайкена, С. Тройніної, Д. Хопкінса та ін. Проте, враховуючи всю багатоаспектність наукових доробок, вони потребують певного узагальнення, що і є метою даної роботи.

QR-код (від англ. Quickresponse – швидкий відгук) є новою й перспективною цифровою технологією, яка застосовується не лише у виробничій сфері, торгівлі та логістиці, а й у сучасній дидактиці. Вона передбачає використання матричного коду для миттєвого шифрування та